

**Consiliorvm Sive Responsorvm Avgvstini Beroii Bononien.
I. C. Praestantissimi Volumen ...**

Cum Summariis, & Indice rerum, ac verborum locupletissimo
Vltimarvm Volvntatvm, Svccessionvm, & Legitimationum materias
distinctè continens

Bero, Agostino

Venetiis, 1577

Consilivm CLXXIX.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-96520](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-96520)

inmodi, ut præsupponunt doctores maximè Ioan. Andre. in rub. de testam. in addit. ad Spe. & moder. in c. ueniens in 2. & 3. col. de præscript. idem, si à Papa fuerit hæc potestas ex privilegio concessa, ut præsupponunt doctores, proximè allegati, & habetur per dominos de Rota in decis. 77. in nouis secundum numerum aliquorum. Cum ergo præsupponatur concessum fuisse priuilegium Reuerendissimo Cardinali, quod posset de bonis etiam ex redditibus ecclesiasticis acquisitis testari, testamentum ab eo factum et de huiusmodi bonis ualuit, & tale priuilegium concessio non potuit absque iusta causa de nouo su peruenienti reuocari, per prædicta, & tamen maximè cum fuerit concessum Cardinali, ut Cardinali, per ea, quæ habentur per Hostien. in c. antiqua de priuilegijs, & per Felin. in c. ad audientiam in finalibus uerbis de præscript. iunctis ijs, quæ uoluit Paulus de Castro in d. l. digna uox C. de legibus, & per scribentes maximè Felin. in c. nouit de iudicijs cum similibus ubi uolunt priuilegium concessum illi, qui non est uerè subditus, non posse reuocari. Et hæc pro aliqua li informatione sint dicta. Laus Deo.

SYMMARIUM.

- 1 In filiationis probatione quæ sint articulanda.
- 2 Legitimitas spurij, seu naturalis facta post obitum patris, & post aditam hereditatem, apprehensamque bonorum possessionem etiam non citatis ijs, quibus iam esset ius acquisitum, an, & quando ualeat etiam ad illorum præiudicium: & numero 6.
- 3 Legitimitas facta de uoluntate patris nec cause cognitionem, nec aliquorum citationem requirit.
- 4 In legitimatione quando requiratur citatio illorum, qui ab intestato succederent, & quando non.
- 5 In legitimatione sufficit mentio uenientium ab intestato etiam per uerba generalia.
- 7 Mandatum, & uoluntas patris præordinata ad legitimandum filium potest per testes probari.
- 8 Testes ad perpetuam re memoriam examinati an probent absque eo, quod iterum examinentur, & quando sunt iterum examinandi, & quando non.
- 9 Commissionem, & mandatum non potest probare is, cui illa, seu illud facta, uel factum fuit.
- 10 Notario de commissione examinis sibi facta non creditur.

E P I T O M E.

Legitimationem filij spurij, seu naturalis post obitum patris, & post aditam hereditatem, apprehensamque bonorum possessionem, etiam non citatis ijs, quibus iam esset ius acquisitum, factam ab habente potestatem sic legitimandi, ualuisse et ad illorum præiudicium, quibus ius esset acquisitum, si ex præordinatione, & uoluntate patris, de qua constaret, ea facta fuisset, hic habetur.

Et diuersitas inter casum huius consilij, & casum consilij 177. præcedentis manifestè apparet in dicto consilio præcedenti sub num. 73. cum sequentibus.

CONSILIVM CLXXIX.

MISIS articulis, & ijs, quæ in facto præsupponuntur super filiatione, & legitimatione Gradasi, resolucendo dubitationes transmissas. Quoad primam breuiter respondeo, quod duo sunt de per se articulanda secundum Bart. in l. filium ff. de his, qui sunt sui, uel alien. iur. Primum, quod quis sit filius talis natus & c. secundum, quod ille, qui asserit pater, cum habuit, tenuit, & tractauit, ut fi-

lium, & ita tenetur, & reputatur, seu tentus, & reputatus fuit ab eo, & ab alijs illum cognoscentibus, & maximè à uicinis, & consanguineis patris, item quod dictus filius fuit, & est in quasi possessione filiationis: Alex. tamen in consil. 51. uol. 1. dixit satis esse, si alternatiuè articuletur, quod quis natus fuerit ex uxore in domo uiri, uel quod fuerit tentus, habitus, & tractatus, ut filius, & sic in effectu quoad casum nostrum uidetur cum dictis Bart. concordare; Et hæc probantur in cap. per tuas per D. Antonium, Abba. & Moder. extra de probatio. & in cap. transmissæ per gl. & doct. qui filij sint legi. & in l. si uicinis C. de nupr. ¶ Quo uero ad validitatem legitimationis factæ de dicto Gradasio post aditam hereditatem, & apprehensam bonorum possessionem à domino Iacobo D. Ioannifandrea, proximè considerandum est, quod si quamuis legitimitas facta de filio naturali, seu spurio post obitum patris, & aditam hereditatem, & bonorum possessionem apprehensam maximè non citatis ijs, quibus ius esset iam acquisitum, non ualeat saltem ad illorum præiudicium, ut uoluit Bart. quem doctores communiter sequuntur, in l. Gallus §. & quid si tantum ff. de liber. & posthu. & Alex. in l. cum hæredes in prin. in 2. & 3. col. ff. de acquir. poss. cum similibus argumen. l. nam ita diuis ff. de adoptio. tamen ubicumque filius naturalis, uel spurius ex præordinatione, & uoluntate patris ab habente potestatem legitimandi fuisset post mortem patris legitimatus etiam post aditam hereditatem, & apprehensam bonorum possessionem, ualeat legitimitas etiam non uocatis, nec citatis ijs, qui ab intestato hereditatem adiunissent, ut uoluit Bal. in l. rescripta in ult. col. C. de precib. imper. offer. & est de mente Bart. in d. §. & quid si tantum, & sequitur Soc. in cōf. 120. vol. 3. qui inter alia adducit doctrinam Bart. in d. §. & quid si tantum: & hoc idem uoluit Alex. in cōf. 188. in ult. col. vol. 5. Nam si ubi legitimitas filij fit de uoluntate patris, non requiritur alia cause cognitio, & consequenter nec citatio per Bartolum in loco allegato. Præterea si comes, qui legitimauit, habet potestatem legitimandi, citatis, & non citatis illis, quorum interesset, & ante aditam hereditatem, & post, & ante apprehensam possessionem, & post, quam amplam facultatem intelligo in casu, quo legitimitas fieret ex præordinatione, & uoluntate illius, de cuius bonis ageretur, ut est etiam de mente Alex. in dicto consil. Alioquin si comes hanc amplam potestatem non haberet, tunc non ualeret legitimitas, nisi citatis alijs filijs, aut agnatis, qui ab intestato succederent, uel saltem nisi de illis mentio in legitimatione facta esset, ut latè habetur per Alexan. in consil. 67. in penult. colum. uolum. 1. & colligitur ex ijs, quæ uoluit Barto. in dicto §. & quid si tantum in ult. col. iunctis nota. per Ioannem Andr. in additio. ad Spec. in tit. de successio. ab intestato. in §. 1. uerū item scias, & per dominum Anton. in cap. per venerabilem qui filij sint legit. ac etiam per Soc. in d. §. & quid si tantum in antepenult. colum. in ultim. conclusione, & in penult. col. in 3. conclusione: Fuit tamen legitimitas facta in casu nostro habita mentione de uenientibus ab intestato saltem per uerba generalia, quamuis non nominatim, quod sufficit, arg. eorum, quæ habentur per Paul. Cast. in cōf. 281. in 1. lib. in facto præfenti & c. & quæ ponit Aret. in c. 1. extra de rescrip. & per Bart. in l. si quis in princip. ff. de leg. 3. cum similibus: Ergo legitimitas, stantibus præmissis, dicitur ualida, quamuis fuerit facta post mortem patris, & post aditam hereditatem, & bonorum possessionem apprehensam, ueluti assentire uide etiam las. in consil. 22. uol. 3. qui tamen declarat

DDD 3 præ-

predicta, quando constaret de uoluntate, & præordinatione patris dispositiua, quoniam non sufficeret, ipsum sterisse in puris terminis uoluntatis, nisi ulterius uoluntatem suam declarauisset, & ordinasset filium debere, seu posse legitimari, ut ex pluribus ostendit Ias. in d. consi. cuius rationes aliter non refecto: Sed in casu, de quo agitur, ultra quod pater uoluerit, disposuit etiam mandando D. Bartholomeo, præsentem d. Gradasio filio, & fortè etiã permittendo, & concedendo ipsi filio, ut posset petere se legitimari, ut per testes legitimos tunc præsentibus probabif, ergo & c. nam t. mandatum, & p. præordinata uoluntatis patris ad legitimandum per testes etiam probari potest, ut assentire uis Ias. in d. consi. & benè facit tex. in l. consensu ff. de actio. & obli. ubi mandatum fit, & contrahitur solo consensu, & ideò neq; scripturæ, neq; verborum ulla proprietas desideratur, ut ibi, & facit id, quod uoluit glo. & Abb. in ca. 1. de procura. & Bart. & alij in l. 1. C. de tit. ¶ An autem testes ad perpetuam rei memoriã examinati absq; causæ cognitione, hoc est parte non citata, qm citari potuit, probent absq; eo, q. aliter examinentur, dico, q. non, imò si fuissent ita examinati, parte citata & præsentem, & superuenerent, nunc essent in causa examinandi, nec priori dicto suo staretur, quia testes, qui recipiuntur & examinantur cum causæ cognitione, & parte citata ad eternã rei memoriã, ideò sic examinantur, ne fides lapsu tēporis pereat, ut probatur ex text. cum ibi no. per Ant. in c. qm fre quenter in princ. ut lite non cõtesta. qui dicit testes sic examinatos debere iterum post litē cõtestatã examinari, dum tractatur causa coram iudice: Abbas tñ ibi dicit standum esse illi priori depositioni testium absq; eo, q. aliter examinentur, quod uidef probari in c. significauit extra de testibus, & in auth. si quis C. eo. tit. Et hoc uerum esse potest, qm fuissent examinati parte citata, alioquin fidem non facerēt, ut est tex. gl. & oēs in d. c. significauit, & d. auth. si qs. ¶ An autē D. Bartholomeus sit idoneus testis ad probandum uoluntatem dispositiuam patris, & commissionē sibi factam, dico, q. non, quia censeretur esse testis in facto proprio, quod non est permiffum l. omnib. C. de testibus, & hæc probatur ex ijs, t. quæ hñr in c. qm 3. de probat. per Hostien. & Abb. ibi in 14. colum. & doct. communiter, dum loquuntur de notario, cui fuit cõmissa examinatio testium, quia ei de commissione sibi facta nō creditur, nec is super illa testis esse potest. Laus Deo.

S V M M A R I V M.

- 1 Pupillus apud quem sit educandus, iudex decernit, & quandoque à uoluntate patris recedit, & nu. 6.
- 2 Pupillus etiam contra uoluntatem testatoris non debet educari apud illum tutorem, qui post mortem pupilli aliquid ex dispositione testatoris habere deberet, & nu. 5.
- 3 Successionis appellatione continetur etiam, quando quis ex legato capere posset.
- 4 Substitutus quis dicitur non solum in hereditate, sed etiam in re particulari.
- 7 Legitimus ab habente potestatem an dicatur, & sit uerè, & proprie legitimus, & excludat substitutum sub conditione, si heres institutus decesserit sine filiis legitimis, et naturalibus.
- 8 Et quid de substituto sub conditione, si decesserit sine filiis legitimis, & naturalibus ex legitimo matrimonio natis. Quid, si is fuisset legitimus à Papa, nu. 10. Et quid de legitimo à comite habente amplissimam legitimandi potestatem ab Imperatore, & à Papa nu. 12.
- 9 Legitimati non possunt dici legitime nati.
- 11 Papa potest legem conducendo, & per rescriptum disponere su

per matrimonio, eiusq; radice.

- 13 Legitimus à Papa, ut dicatur legitimus, & naturalis natus ex legitimo matrimonio, & comprehendatur in dispositione, & conditione loquente de legitimis, & naturalibus natis ex legitimo matrimonio, quid requiritur, & quando Papa sic possit legitimare, & quando non, & nu. 15.
- 14 Vxorē vnā esse duorum eodem tempore est impossibile, nec Papa super hoc potest dispensare.
- 16 Spurius legitimatus etiam in amplissima forma non potest facere deficere conditionem, si sine filiis legitimis, & naturalibus ex legitimo matrimonio natis.
- 17 Spurius, & adulterinus nullo modo filius etiam naturali dici potest, & nu. 24. & an sit uerum nu. 20.
- 18 Spurius legitimatus an possit dici legitimus, & naturalis, an uero solum legitimus, & quando legitimatus dicatur legitimus, & naturalis, & quando solum legitimus, & non naturalis, & nu. 20.
- 19 Natus ex clandestino matrimonio legitimari non potest.
- 21 Legitimari quis non potest ab eo, seu ad instantiam eius, qui illum naturaliter non procreauit, ad effectum, ut possit dici illius filius legitimus, & naturalis.
- 22 Supplicatio probat contra producentem.
- 23 Natus ex muliere coniugata, cum qua maritus habebat consuetudinem, simulq; habitabat, censetur filius naturaliter natus ex marito dictæ mulieris.
- 25 Vulgo conceptus legitimari non potest, & quando secus.
- 26 Filiatione, & ingenuitati asseruatio cōtraria patris, et matris non obest, & quando secus nu. 27.
- 27 C. transmissa qui fil. sint legit. declaratur.
- 28 Legitimus non excludit substitutum, quando testator fuisse persona nobilissima, & honesta.
- 29 Legitimatio, & institutio fundata in falsa causa consanguinitatis non ualent.
- 30 Transactio facta cum iuramento de nō contrahendo prætextu lesionis, nec ex aliqua alia causa maiores ob lesionem allegatam non possunt contrahere.
- 31 Nec minores aduersus illam possunt restitui, quando transactio est facta super iure ad rem dubio, & nondum delato.
- 32 Transactio legitima absq; dolo, & fraude facta non potest prætextu rescripti principis reuocari.
- 33 Transactio facta ab agro ualeat, nec statim rescindi potest.
- 34 Transactio an ob lesionem ultra dimidiam possit rescindi, & nu. 28.
- 35 Transactio propter dolum rescindi potest.
- 36 Transactio ad preiudicium fideicomissi, & contentorum in testamento quomodo debeat ualide fieri.
- 37 Enormis lesio est iusta causa concedendi relaxationem, seu absolutionem à iuramento.
- 39 Contractus, & Pactum continens successionem, eiusq; modum non ualeat in uim ultime uoluntatis, nec in uim pacti.
- 40 Transactio fundata super falsa causa, & super lite, que nulla est, nec speratur esse ex causa de præterito, non ualeat.
- 41 Causa finali contractus cessante, contractus cessat.
- 42 Causa que in dubio censetur finalis.
- 43 Causa finalis contractus falsa initiat, & rescindit contractum.

E P I T O M E.

Filius spurius, & adulterinus legitimatus à comite habere prætem, q. nō excludat substitutos suo conditione, si decesserit sine filiis, & descendantibus legitimis, & naturalibus, & ex legitimo matrimonio natis, & q. non possit uenire ex substitutione facta de filiis, & descendantibus legitimis, & naturalibus, & ex legitimo matrimonio natis, demonstratur.

Transactionem posse rescindi propter dolum, propter enormissimam lesionem excedentem dimidiã rei debitæ, & propter falsam causam, in qua fundata fuit, probatur.

CON.